

Pyhännän kunta
pyhannankunta@pyhanta.fi
Manuntie 2
92930 Pyhäntä

Viite: Lausuntopyyntönnne 22.1.2024

LAUSUNTO PYÖRIÄNNEVAN TUULIVOIMAHANKKEEN OSAYLEISKAAVAN VALMISTELUAINEISTOSTA

Pyhännän kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Pyöriännevan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan valmisteluaineistosta (kaavaluonnoksesta).

Winda Energy Oy suunnittelee Pyöriännevan tuulivoimapuistoa Pyhännän kunnan alueelle. Hankealueen koko on noin 2 025 hehtaaria. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää alueen kaavoittamista. Alueelle suunnitellaan enintään 24 tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 6–10 MW ja kokonaisteho on arviolta noin 144–240 MW. Etäisyyttä Kainuun maakuntarajalle on noin neljä kilometriä. Osayleiskaava laaditaan MRL 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena.

Osayleiskaavan valmisteluaineisto

Kainuun maakunnan alueella on voimassa viisi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.12.2023 (§ 39). Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan siitä jätetyistä valituksista huolimatta ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §). Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Muutoksenhakuviranomaisen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon. Maakuntakaava-aineistot ovat saatavilla Kainuun liiton verkkosivuilta osoitteesta <https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/>

Kainuun voimassa olevissa maakuntakaavoissa on annettu maakuntakaava-alueelle yleisiä suunnittelumääräyksiä. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on annettu koko maakuntakaava-aluetta koskeva energian siirron yleinen suunnittelumääräys:

”Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Pyöriännevan tuulivoimahankkeen edellyttämä sähkönsiirto on suunniteltu Kainuussa sijaitsevalle Kajaaniin Vuolijoen sähköasemalle. Sähkönsiirron vaikutukset kohdistuvat pääosin Kainuun alueelle. Sähkönsiirron järjestämistä koskevat osaltaan myös Kainuun voimassa olevat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. Kainuun liitto pyytää, että osayleiskaava-aineistossa ja kaavan jatkosuunnittelussa huomioidaan Kainuun voimassa olevan maakuntakaavoituksen tilanne sekä sähkönsiirron kannalta keskeiset maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. Kainuun liitto toteaa, että osayleiskaavan vaikutusten arviointi on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia (MRL 9 §).

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa osayleiskaavan valmisteluaineistosta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi
PL 86
90101 Oulu

Viite: POPELY/2203/2022

LAUSUNTO PYÖRIÄNNEVAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Pyöriännevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus).

Winda Energy Oy suunnittelee Pyöriännevan tuulivoimapuistoa Pyhännän kunnan koillisosaan. Hankealueen itäpuolella sijaitsee tuotannossa oleva Piiparinmäen tuulivoimapuisto. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 megawattia (MW). Hankealueen pinta-ala on noin 2 025 hehtaaria. Tuulivoimahanke koostuu tuulivoimapuiston alueesta (hankealue) ja tarkasteltavista sähkönsiirtoreiteistä. Lähimmät muut tuulivoimahankkeet Kainuun puolella ovat Löytösuo n. 5 kilometriä hankealueesta itä-koilliseen ja Kokkosuo n. 7,5 kilometriä hankealueesta itä-kaakkoon.

YVA-menettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 24 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 megawattia.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 20 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 megawattia.

Hankealueen sisäinen sähkönsiirto tuulivoimaloilta muuntoasemille tapahtuu keskijännitemaakaapeleilla. Hankealueelle rakennetaan 110 kilovoltin sähköasema, jolta sähkö siirretään 110 kilovoltin voimajohtolla (ilmalinja) Fingridin Vuolijoen sähköasemalle, joka sijaitsee Kajaanissa.

Sähkönsiirron osalta tarkasteltavat vaihtoehdot:

SVE 1: Hankealueen sähköasemalta rakennetaan uusi 110 kilovoltin voimajohto Fingridin Vuolijoen sähköasemalle. Voimajohtoreitin kokonaispituus on noin 36,3 kilometriä, josta 6,7 kilometriä on uutta johtokäytävää ja 29,6 kilometriä olemassa olevaa johtokäytävää. Voimajohto kulkee lähellä Vuolijokea junaradan Otanmäki-

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

Murtomäki eteläpuolella. Voimajohto kulkee Pyhännän, Kajaanin ja Vieremän kuntien alueella.

SVE 2: Hankealueen sähköasemalta rakennetaan uusi 110 kilovoltin voimajohto Otanmäkeen asti. Otanmäestä Vuolijoen sähköasemalle sähkö siirretään Vuolijoki-Iisalmi 110 kilovoltin voimajohto-osuudella, joka ostetaan Fingridiltä. Tämän jo olemassa olevan voimajohto-osuuden pituus on 5,1 kilometriä. Voimajohtoreitin kokonaispituus on noin 36,3 kilometriä, josta 6,7 kilometriä on uutta johtokäytävää ja 29,6 kilometriä olemassa olevaa johtokäytävää. Voimajohto kulkee lähellä Vuolijokea junaradan Otanmäki-Murtomäki eteläpuolella. Voimajohto kulkee Pyhännän, Kajaanin ja Vieremän kuntien alueella. Uuden rakennettavan voimajohdon kokonaispituus on tällöin 31,2 kilometriä.

Kainuun liitto on antanut lausunnon Pyöriännevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 15.12.2022 (YVA-ohjelma, Dnro 389/08.00.02/2022).

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

YVA-selostus on laadittu kattavasti ja siinä on esitetty pääosin Kainuun voimassa olevat maakuntakaavat. Kainuun liiton YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa esille nostetut asiat maakuntakaavamerkinnöistä ja -määräyksistä on pääosin huomioitu YVA-selostuksessa. Kainuun liitto pyytää täydentämään YVA-selostukseen maakuntavaltuuston kokouksessa 12.12.2023 (§ 39) hyväksytyyn Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tilanteen. Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan siitä jätetyistä valituksista huolimatta ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §). Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

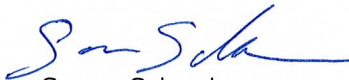
Kainuun liitto pitää positiivisena, että tuulivoimahankkeen molemmat suunnitellut sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat olemassa olevaan johtokäytävään. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että hankkeen jatkosuunnittelussa huomioidaan muiden voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen ja -määräysten ohella riittävällä tavalla 6.3.2024 voimaan tulleessa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 annettu uusi koko maakuntakaava-alueetta koskeva energian siirron yleinen suunnittelumääräys:

”Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

22.3.2024

Dnro 257/08.00.00/2023

Suomussalmen kunta
tekninen lautakunta
kunta@suomussalmi.fi
PL 40
89601 Suomussalmi

Viite: Lausuntopyyntönnne 20.2.2024

LAUSUNTO SUOMUSSALMEN LINNANRANNAN RANTA-ASEMAKAAVALUONNOKSESTA

Suomussalmen kunta on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Suomussalmen Linnanrannan ranta-asemakaavamuutoksen kaavaehdotuksesta. Alue sijoittuu Suomussalmen keskustaajaman pohjoispuolelle n. 20 km päähän Kiantajärven itäranalle. Kaava-alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Kaavoituksen tavoitteena on ranta-asemakaavan rakennuspaikan käyttötarkoituksen muutos sekä rakennusoikeuksien ja kaavamääräysten päivittäminen.

Ranta-asemakaavaehdotus

Ranta-asemakaavaehdotuksen kaavaselostuksessa on huomioitu Kainuun liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto. Kainuun liitto pyytää ajantasaistamaan ranta-asemakaavan kaavaselostukseen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavaa 2035 koskevat tiedot. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 12.12.2023 (§ 39). Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan, siitä jätetyistä valituksista huolimatta, ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §). Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa ranta-asemakaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Osoite:

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

22.3.2024

Dnro 71/06.00/2024

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi
Veteraanikatu 1
PL 86
90101 OULU

Viite: Lausuntopyyntöne 7.3.2024, asianumero POPELY/298/2024

LAUSUNTO TIESUUNNITELMASTA KANTATIENTEN 76 SOTKAMO-KUHMO JA MAANTIEN 899 PALTAMO-SOTKAMO LIIKENNEJÄRJESTELYT VUOKATISSA (OSA 1: KANTATIEN 76 JA LAHTIKADUN LIITTYMÄN LIIKENNEJÄRJESTELYT), SOTKAMO

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa tiesuunnitelmasta kantatien 76 ja maantien 899 liikennejärjestelyt Vuokatissa (osa 1: kantatien 76 ja Lahtikadun liittymän liikennejärjestelyt), Sotkamo.

Sotkamon kunta on laatinut asemakaavan uudelle Leivolanlahden asemakaava-alueelle kantatien 76 eteläpuolelle maantien 899 ja Rauramonlammen väliselle alueelle. Leivolanlahden asemakaava on hyväksytty Sotkamon kunnanvaltuustossa 31.10.2023.

Tiesuunnitelman tavoitteena on turvata kantatien 76 liikenteen toimivuus ja turvallisuus liikenteen lisääntyessä uuden Leivolanlahden asemakaava-alueen liittymässä. Liittymän parantamisen tavoitteena on myös varmistaa myös sivusuunnista Lahtikadulta ja uudelta kaava-alueelta turvallinen liittyminen kantatielle. Tavoitteena on myös jalankulun ja pyöräilyn toimintaedellytysten parantaminen ja turvallisen yhteyden tarjoaminen uudelta kaava-alueelta kantatien 76 toiselle puolelle.

Sotkamon kunnan tavoitteena on käynnistää hankkeen toteutus vuoden 2025 aikana. Hanke on Sotkamon kunnan vuoden 2025 investointiohjelmassa. Hankkeen toteuttamisen arvioidut kokonaiskustannukset ovat noin 1,97 M€.

Tiesuunnitelma

Kainuun maakunnan alueella on voimassa viisi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.12.2023 (§ 39). Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan siitä jätetyistä valituksista huolimatta ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava tulee voimaan, kun

päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §). Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon. Maakuntakaava-aineistot ovat saatavilla Kainuun liiton verkkosivuilla osoitteesta <https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/>.

Kainuun voimassa olevissa maakuntakaavoissa on annettu maakuntakaava-alueelle yleisiä suunnittelumääräyksiä. Kainuun maakuntakaavassa 2020 on annettu liikenneturvallisuutta koskeva yleinen suunnittelumääräys: "Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa alueidenkäyttöä koskevassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuden edistämiseen sekä sujuvan ja hyvän liikenneympäristön saavuttamiseen."

Täydennyksenä tiesuunnitelmaselostuksen kohtaan 1.5.2 Alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu todetaan, että Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (2018) on alueellisen kilpailukyvyn ohella kaksi muuta tavoiteteemaa, arjen turvallinen ja sujuva liikkuminen ja kestävä liikennejärjestelmä, joihin sisältyvillä alatavoitteilla pyritään edistämään turvallista liikkumista kävellen ja pyörällä kuntakeskuksissa sekä nostamaan kevyen liikenteen kulkutapaosuutta taajamissa.

Tiesuunnitelman mukaiset toimenpiteet edistävät tieliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä parantavat jalankulun ja pyöräilyn toimintamahdollisuuksia ja turvallisuutta hankealueella.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Ristijärven kunta
yhteispalvelu@ristijarvi.fi
Aholantie 25
88400 Ristijärvi
Viite: Lausuntopyyntöne 6.3.2024

LAUSUNTO IIJÄRVEN-RISTIJÄRVEN RANTAYLEISKAAVAN OSITTAISEN MUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA SEKÄ LUONNOSAINEISTOSTA

Ristijärven kunta pyytää Kainuun liitolta lausuntoa Iijärven-Ristijärven rantayleiskaavan osittaisen muutoksen kaava-aineistosta (OAS ja kaavaluonnos). Rantayleiskaavan muutoksen tavoitteena on tarkoitus lisätä mitoituksen salliessa rakennuspaikkoja, muuttaa niiden käyttötarkoitusta osittain tehtyjen päätösten ja osittain maanomistajien toiveiden perusteella, muuttaa rakennuspaikkojen sijaintia ja kokoa. Kaavan osittainen muuttaminen on lähtenyt liikkeelle maanomistajien esityksistä ja alueelle myönnettyistä poikkeamisluvista. Ristijärven kunnanhallitus on 21.6.2021 § 89 päättänyt käynnistää kaavan muutoksen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä rantayleiskaavaluonnos

Kainuun liitto esittää täydentämään lausunnoilla olevaan aineistoon maakuntavaltuuston kokouksessa 12.12.2023 (§ 39) hyväksytyyn Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tilanteen. Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan, siitä jätetyistä valituksista huolimatta, ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §). Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Kainuun voimassa olevat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset on esitetty pääosin rantayleiskaava-aineistossa. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 käsitellyt teemoja ovat seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, muutostarpeet voimajohtojen maakuntakaavamerkintöihin, pohjavesialueet ja valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Kainuun liitto pyytää päivittämään rantayleiskaavan kaavaselostukseen pohjavesialueita koskevan kaavamerkinnot ja määräyksen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 mukaiseksi.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa rantayleiskaavaluonnoksesta.

Kainuun liitto

Paula Halonen
Hallintojohtaja

Teppo Törmä
Maankäyttöasiantuntija